

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку,
проблеми та перспективи»

8 вересня 2023 року

ПОЛТАВА

2023

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Белікова І. В.**

«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи», 8 вересня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 165 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів медичної реабілітації в Україні фахівцями різних спеціальностей, питанням медичної та психологічної реабілітації військовослужбовців та правоохоронців, постраждалих внаслідок бойових дій, оптимізації роботи реабілітаційних закладів під час військової агресії РФ та в мирний час.

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

©Полтавський державний медичний університет, 2023

виражену клінічну ефективність, що виявляється вже через 14 днів від початку лікування інтоксикаційного синдрому.

Висновок. Лікування та профілактика хворих з гіпертрофією лімфоїдної тканини глотки з підтвердженим інфікуванням слизової носо- та ротоглотки ВЕБ інфекцією, ефективно за умови включення в етіотропну терапію препаратів, що містять магній.

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ МИРНОГО НАСЕЛЕННЯ, ЯКЕ ПЕРЕБУВАЛО НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Вакуленко Наталя

Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна

Тимчасова окупація територій негативно впливає на психологічний стан мирного населення, призводячи до травм, стресу та адаптаційних труднощів. Соціально-психологічна реабілітація відіграє ключову роль у відновленні психологічного благополуччя та адаптації мирного населення, що постраждало від тимчасової окупації.

Психологічні наслідки окупації можуть бути важкими та тривалими для населення, що пережило такий важливий соціальний і політичний контекст. Ось деякі з них - травми та стрес, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), зниження самооцінки, соціальна відокремленість, міжособистісні та сімейні проблеми, страх та невизначеність, зниження якості життя, спільна відповідальність, негативний вплив на довіру.

Необхідність соціально-психологічної реабілітації. Реабілітація спрямована на пом'якшення психологічних наслідків окупації та відновлення психічної рівноваги населення. Ось деякі ключові аспекти, які підкреслюють необхідність соціально-психологічної реабілітації: зменшення психологічних травм, відновлення самоцінності, сприяння адаптації, підтримка при розв'язанні конфліктів, підвищення психологічної стійкості, підтримка в

інтеграції, створення безпечного середовища, підвищення якості життя, профілактика подальших проблем.

Механізми реабілітації. Психологічна підтримка та консультування для допомоги постраждалим у подоланні стресу та адаптації до нової реальності. Індивідуальна психотерапія - сесії віч на віч з досвідченими психотерапевтами допомагають постраждалим впоратися з травмами, стресом і депресією через глибоке та конфіденційне обговорення проблем. Групова терапія - групові сесії дозволяють населенню, яке пережило ті самі події, поділитися досвідом, знайти підтримку та розвинути міжособистісні навички. Консультації та психологічна підтримка - надання консультацій та емоційної підтримки через телефонні гарячі лінії, онлайн-чати чи особисті зустрічі. Організація культурних та освітніх заходів для відновлення нормального ритму життя та формування позитивних переживань. Творча терапія - використання мистецтва, музики, танцю та інших творчих форм для вираження емоцій, покращення самооцінки та релаксації.

Соціальні заходи та реабілітація через освіту. Організація спільних заходів, зустрічей, семінарів та курсів для навчання новим навичкам та створення соціальної мережі підтримки.

Медична реабілітація та фізична активність. Фізичні вправи та заняття спортом сприяють виробленню ендорфінів - природних антидепресантів та білкових сполук, які зменшують біль та стимулюють позитивні емоції, покращують настрій та загальний фізичний стан. Регулярна фізична активність сприяє звільненню нейротрансмітерів, таких як серотонін та дофамін, які позитивно впливають на настрій та допомагають заспокоїтися. Фізична активність поліпшує функцію серця та кровоносних судин, підвищує витривалість та м'язову силу, сприяючи загальному покращенню фізичного самопочуття. Регулярна фізична активність сприяє покращенню якості сну, що в свою чергу впливає на психічний стан та емоційний розвиток. Заняття спортом відволікає від негативних думок та стресу, забезпечуючи можливість концентруватися на фізичних вправах та

досягненнях. Групові заняття спортом стимулюють соціальну взаємодію та спільноту, що сприяє відчуттю підтримки та зменшенню відчуття самотності. Фізична активність може слугувати засобом релаксації та відновлення після психологічних навантажень, сприяючи зняттю напруги та стресу. Заняття спортом сприяє формуванню здорового образу життя, що впливає на загальний психофізичний стан і підвищує психологічну стійкість. Навчання навичкам психологічної самопомоги, стратегіям справлення та управління стресом для підвищення психологічної стійкості.

Розвиток позитивних переживань. Психосвіта - освоєння методів позитивної психології, які сприяють формуванню оптимістичного погляду на майбутнє та підвищенню життєвої задоволеності. Підтримка релігійних та духовних цінностей - включення релігійних чи духовних практик у процес реабілітації для зміцнення внутрішньої підтримки та віри у позитивне вирішення подій. Комбінований підхід до соціально-психологічної реабілітації, включаючи індивідуальну та групову терапію, творчі методи, освіту та фізичну активність, сприяє успішній адаптації та відновленню психологічної рівноваги у населення, яке прожило на тимчасово окупованих територіях.

Державні органи повинні активно підтримувати та спонсорувати програми соціально-психологічної реабілітації, усвідомлюючи їхню значущість для суспільного благополуччя. Державна підтримка програм реабілітації сприяє збереженню психологічного здоров'я населення, що підвищує загальний рівень благополуччя суспільства. Активна підтримка допомагає зменшити негативні психологічні наслідки, такі як стрес, депресія та тривожність, що можуть виникнути внаслідок війни, конфлікту або окупації. Реабілітаційні програми допомагають покращити соціальну адаптацію постраждалих осіб, що сприяє їхньому успішному відновленню в суспільстві. Сприяючи психологічному здоров'ю громадян, держава зменшує витрати на лікування та реабілітацію психологічних проблем у майбутньому. Активна підтримка реабілітаційних програм сприяє підвищенню рівня

національної резилієнтності та здатності суспільства відновлюватися після труднощів. Підтримка соціально-психологічної реабілітації допомагає створити позитивний імідж держави, яка дбає про добробут та ментальне здоров'я своїх громадян. Реабілітаційні програми сприяють розвитку людського капіталу, забезпечуючи населенню можливість повернутися до нормального життя та виробничої діяльності. Державна підтримка реабілітаційних програм сприяє зміцненню соціальної солідарності та підтримки між громадянами. Створення сприятливого психологічного середовища через реабілітацію може допомогти попередити можливі соціальні конфлікти та напругу. Інвестування в підтримку соціально-психологічної реабілітації має довгострокові позитивні наслідки для суспільства, зміцнюючи психологічну стійкість та сприяючи розвитку здорового та добробутного суспільства. Роль освіти та медіа - освітні установи та засоби масової інформації мають важливу роль у формуванні позитивного світогляду та підвищенні психологічної стійкості населення:

Освіта. Психологічна освіта - запровадження спеціалізованих психологічних програм у навчальних закладах, спрямованих на навчання населення засобам самопомоги, розвитку психологічної стійкості та навичок зі стресового менеджменту. Інклюзивна освіта - забезпечення доступності психологічної підтримки та спеціалізованих послуг для дітей, підлітків та дорослих з особливими потребами в освіті. Позитивна психологія - впровадження позитивної психології в навчальні програми для навчання населення сприймати життя більш оптимістично, розвивати ресурси та здатності для подолання труднощів. Конфліктологія - Включення курсів конфліктології та вивчення принципів вирішення конфліктів для розвитку навичок врегулювання міжособистісних та соціокультурних протиріч.

Медіа. Психологічна підтримка через медіа - розробка психологічно орієнтованих матеріалів, включаючи відео, статті та програми, які надають поради зі стрес-менеджменту, самопомоги та підвищення психологічної стійкості. Інформаційна безпека - поширення інформації про заходи безпеки,

захисту прав та можливостей для громадян на засіб засобів масової інформації для зменшення страху та невизначеності. Позитивні приклади і успіхи - подання позитивних історій, успіхів та розвитку на тимчасово окупованих територіях для стимулювання надії та віри в позитивну зміну. Засоби масової інформації можуть виконувати роль важливого джерела інформації про психологічну допомогу, ресурси та програми реабілітації. Співпраця з освітніми установами для організації спільних заходів, тренінгів та психологічних семінарів для населення.

Висновок. Соціально-психологічна реабілітація є невід'ємною частиною процесу відновлення суспільства після окупації, сприяючи вірі у майбутнє, зміцненню психічного здоров'я та суспільної інтеграції.

РОЛЬ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ В ЗБЕРЕЖЕННІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я НЕПОВНОЛІТНІХ, ПРОФІЛАКТИЦІ НАРКОТИЧНОЇ І АЛКОГОЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ

І. В. Власенко

КП «Полтавський обласний центр терапії залежностей
Полтавської обласної ради»

Вживання алкоголю та наркотиків несе велику небезпеку для суспільства. Це спричиняє розвиток захворювань, як соматичних, так і психічних, збільшення рівня смертності, соціальну деградацію та зростання кількості злочинів, вчинених на ґрунті залежності.

Українським інститутом майбутнього проведено велике соціологічне опитування (2400 респондентів face-to-face) з питань наркотичної та алкогольної залежності в Україні. Перше запитання дослідження «Чи є серед членів вашої родини, родичів, друзів, сусідів або колег по роботі особи з залежністю?». «Є з наркотичною залежністю», – відповіли 5% респондентів, «з алкогольною та наркотичною залежністю» – ще 5%. Тобто приблизно 10% українців зазначають, що в їхньому близькому колі є люди, які мають наркотичну і також алкогольну залежність

тютюнопаління.....	70
<i>Андрєєв А.В., Тагунова І.К., Богданов К.Г., Гуща С.Г., Богданов В.К.</i> Медична реабілітація дітей з гіпертрофієюлімфоїдноїтканини глоткового кільця.....	72
<i>Вакуленко Наталя.</i> Соціально-психологічна реабілітація мирного населення, яке перебувало на тимчасово окупованих територіях.....	74
<i>Гнедик Є.</i> С.Право на реабілітацію військовослужбовців: досвід США.....	82
<i>Дерев'янка Т.В.</i> Оцінка проявів посттравматичного стресового розладу серед військовослужбовців.....	85
<i>Добронравова І.В., Титаренко О.В.</i> Реабілітація пацієнтів з голосовими порушеннями, які отримані у військовий час.....	87
<i>Заїка В.М., Страшко Є.Ю., Лебедєв В.А., Чернов А.А.</i> Пілотний проект програми роботи оздоровчого табору (природо терапевтичної групи) із використанням методу «природотерапії» та «рекреації».....	90
<i>Заславський П.С.</i> Параметри функціонального стану передпліччя як показник ефективності реабілітації поранених з наслідками вогнепального поліструктурного перелому кісток передпліччя.....	93
<i>Кондак Н.М., Калмикова Ю.С.</i> Методи психологічної корекції дітей та підлітків з посттравматичним синдромом.....	95
<i>Краснова О.І., Голованова І.А., Краснов О.Г., Люлька О. М., Ляхова Н. О., Белікова І. В.</i> Туберкульоз в умовах повномасштабної війни: організація допомоги хворим на туберкульоз в Польщі.....	100
<i>Куницька Д. Л., Козар Т.І.</i> Травматичний досвід у дітей: наслідки та методи психологічної допомоги.....	102
<i>Лозовікова Вікторія.</i> Програми збереження та відновлення ментального здоров'я населення під час війни.....	105
<i>Охріменко І. М., Пронтенко К. В.</i> Психологічне благополуччя персоналу поліцейських організацій в умовах соціальної напруженості	110